C/2026/71

30.1.2026

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse

Pakken om sikre lande

(COM(2025) 186)

(COM(2025) 259)

(C/2026/71)

Hovedordførere: **Pietro Vittorio BARBIERI**

Rådgiver	Lorenzo TAMBURRINI
Retsgrundlag	Forretningsordenens artikel 52, stk. 2
Anmodning om udtalelse	14.7.2025
Retsgrundlag	Artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde
Kompetence	Sektionen for Eksterne Forbindelser
Vedtaget i sektionen	9.9.2025
Vedtaget på plenarforsamlingen	23.10.2025
Plenarforsamling nr.	600
Resultat af afstemningen (for/imod/hverken for eller imod)	183/14/23

1. Konklusioner og anbefalinger

1.1. EØSU værdsætter Kommissionens indsats for at **ensarte procedurerne for at udpege sikre lande**, da det i øjeblikket er overladt til de enkelte medlemsstaters skønsmæssige beslutning, ikke foregår på gennemsigtig vis og ikke er underlagt en effektiv overnational kontrol.

1.2. EØSU understreger, at udpegelsen af et land som **»sikkert«** har helt afgørende betydning i asylproceduren, da ansøgninger fra borgere, der kommer fra lande, der anses for sikre, behandles efter en **fremskyndet procedure**.

1.3. Anvendelsen af fremskyndede procedurer til behandling af asylansøgninger **mindsker de proceduremæssige garantier**, og hvis ansøgningen afvises, **vil ansøgeren kunne blive sendt ud af landet**, inden en eventuel klage er afgjort ved domstolene. Det er i klar strid med princippet om nonrefoulement, jf. Genèvekonventionens artikel 33.

1.4. Udpegelse af sikre lande udgør desuden en **indskrænkning af retten til asyl**, dels fordi de proceduremæssige garantier mindskes, som følge af at der anvendes fremskyndede procedurer, dels fordi formodningen om, at et land er sikkert, indebærer **omvendt bevisbyrde**, således at det er asylansøgeren, der skal bevise, at det forholder sig modsat for at opnå international beskyttelse.

1.5. EØSU mener, at man ved at tage udgangspunkt i en EU-dækkende **anerkendelsesprocent på 20 %** (i henhold til artikel 42, stk. 1, litra j), og artikel 42, stk. 3, litra e), i forordningen om asylproceduren) anvender et vilkårligt og utilstrækkeligt kriterium som grundlag for den fremskyndede procedure og grænseproceduren.

1.6. På grundlag af de foreliggende data fra både institutionelle kilder og civilsamfundet og i overensstemmelse med EU's charter om grundlæggende rettigheder mener EØSU, at der som **en konsekvens af, at de lande**, der er opregnet i bilag II til COM(2025) 186 **(Bangladesh, Colombia, Egypten, Indien, Kosovo** [1]**), Marokko og Tunesien), betragtes som sikre, er en risiko for, at asylansøgere fra disse lande nægtes retten til asyl**.

2. **Generelle bemærkninger**

2.1. EØSU anfører, at et oprindelses- eller transitland kun kan udpeges som »sikkert«, hvis der **ikke er nogen verificerede tilfælde af krænkelse af menneskerettighederne**, som ville indebære, at asylansøgeren indrømmes international beskyttelse i henhold til Genèvekonventionen.

2.2. EØSU gør gældende, at det europæiske asylsystem vil være sårbart, så længe der ikke er indført en **form for overnational kontrol**.

2.3. EØSU mener ikke, at et land kan udpeges som »sikkert«, **hvis der** for bestemte dele af dets område eller bestemte personkategorier **gælder usikkerhedsundtagelser**. Undtagelsestilfælde vil kunne føre til tvetydighed og urimelige skøn i forbindelse med vurderingen af de enkelte asylansøgninger, sådan som EU-domstolen slog fast i oktober 2024.

2.4. Hvis der åbnes mulighed for sådanne undtagelser, bør de derfor være offentligt tilgængelige for alle, bindende og ikke valgfri for medlemsstaterne samt anvendes på ensartet vis på EU-niveau.

2.5. At der i det hele taget findes en fremskyndet procedure, udgør forskelsbehandling af de berørte. EØSU håber, at alle asylansøgninger behandles inden for passende frister, ved hjælp af de rette værktøjer og efter en grundig vurdering med det sigte at beskytte asylansøgeres rettigheder.

2.6. EØSU mener ikke, at indførelsen af begrebet sikkert land kan begrundes med, at det så bliver muligt hurtigt at behandle asylansøgninger, der **»sandsynligvis«** er grundløse [2]. Dels er der nemlig en risiko for, at den hastige behandling bliver til en overfladisk vurdering på bekostning af ansøgerens rettigheder, dels finder udvalget det risikabelt og ulovligt at træffe afgørelse om, hvilken procedure der skal anvendes, udelukkende ud fra en sandsynlighed for, at ansøgningen kan være grundløs.

2.7. EØSU understreger, at man ved at vedtage tvetydige lister over sikre lande, som kan føre til anvendelse af fremskyndede procedurer og flere ulovlige afslag på international beskyttelse, risikerer, at antallet af udokumenterede tredjelandsstatsborgere i EU stiger og dermed, at **usikkerheden øges** i forhold til sundhedsydelser, arbejde, bolig og udbredelsen af sort arbejde.

3. **Baggrund**

3.1. Den **differentierede behandling af ansøgninger om international beskyttelse** afhængig af nationalitet kan være i strid med det forbud mod forskelsbehandling af flygtninge på grundlag af oprindelsesland, der følger af artikel 3 i Genèvekonventionen af 1951 om flygtninges retsstilling, jf. **EØSU-udtalelse REX/457** [3].

3.2. Som allerede påpeget i EØSU's udtalelse REX/457 kan **hverken** eksistensen af national lovgivning, som beskytter menneskerettighederne, **eller** et lands status som kandidatland til medlemskab af EU betragtes som **tilstrækkelige kriterier** for at medtage et land på listen over sikre lande.

([1]) Denne betegnelse indebærer ingen stillingtagen til Kosovos status, og den er i overensstemmelse med UNSCR 1244 (1999) og Den Internationale Domstols udtalelse om Kosovos uafhængighedserklæring.

([2]) COM(2025) 186 final, s. 2.

([3]) Etablering af en fælles EU-liste over sikre oprindelseslande.

3.3. I henhold til direktiv 2013/32/EU ([4]) betragtes et oprindelsesland som sikkert, hvis det »på grundlag af de retlige forhold, anvendelsen af lovgivningen inden for rammerne af et demokratisk system og de generelle politiske omstændigheder kan påvises, at der **generelt** og **til stadighed** ikke sker forfølgelse, som defineret i artikel 9 i direktiv 2011/95/EF ([5]), ingen tortur eller umenneskelig eller nedværdigende behandling eller straf, og ingen trussel om vilkårlig vold i forbindelse med international eller intern væbnet konflikt«.

3.4. EØSU mener, at det ville være en lovgivningsmæssig forbedring, hvis kriterierne »**generelt**« og »**til stadighed**« i forbindelse med forfølgelser udgik som nødvendige betingelser for, at et land kan udpeges som sikkert.

3.5. Den 4. oktober 2024 blev effekten af vedtagelse af lister over sikre lande kraftigt svækket af en dom fra **EU-Domstolen**. EU-Domstolen præciserede således, at udpegelse af et land som sikkert kræver, at **hele landet er sikkert uden undtagelser** for dele af området eller bestemte kategorier af personer fra formodningen om sikkerhed.

3.6. I samme dom slog Domstolen med henvisning til direktiv 2013/32/EU og Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder fast, at den **nationale domstol**, som behandler en klage over en afgørelse om afslag på international beskyttelse, ikke kun kan basere sig på klagerens påstande, men **af egen drift skal efterprøve, at udpegelsen af det pågældende land som sikkert opfylder de relevante krav i EU-retten**, idet domstolen skal foretage en fuld ex nunc-prøvelse af den påklagede afgørelse.

4. **Analyse**

4.1. EØSU mener, at det er en **svaghed** i asylansøgningsprocedurerne, at der **ikke er en form for overnational kontrol** med de procedurer, som medlemsstaterne anvender til at udpege tredjelande, der overholder standarderne i EU-retten, som sikre.

4.2. For øjeblikket har de kun **pligt til at fremsende listerne til Kommissionen**, som aldrig har grebet ind, men overladt det fuldt ud til medlemsstaternes skøn.

4.3. Medlemsstaternes procedurer for at udpege sikre lande er ikke gennemsigtige, og generelt hænger **udpegelsen** af et land som sikkert sammen med **antallet af asylansøgere fra det pågældende land** ([6]), som værtslandet kan have indgået en tilbagetagelsesaftale med.

4.4. De **nationale lister** kan derfor været meget **forskellige** fra en medlemsstat til en anden, og mange medlemsstater vælger da også ikke at anvende lister over sikre lande.

4.5. Som allerede anført i **udtalelse REX/457** understreger EØSU, at anvendelse af en fælles liste over sikre oprindelseslande ikke i sig selv betyder større harmonisering, da der i tillæg til den fælles liste også findes nationale lister, der er opstillet af det enkelte land.

4.6. Selv om artikel 59, stk. 2, og artikel 61, stk. 2, i forordningen om asylproceduren giver medlemsstaterne **mulighed** for at **udpege hhv. sikre tredjelande og sikre oprindelseslande med »undtagelser for specifikke dele af deres område eller klart identificerbare kategorier af personer«**, er der en risiko for, at disse undtagelser ikke vil blive anvendt, da beslutningen stadig vil være helt overladt til medlemsstaten.

4.7. I øvrigt udspecificeres **kriterierne for fastlæggelse af disse undtagelser** for områder og personkategorier ikke i forordningen, hvilket skaber yderligere fortolkningsfrihed for medlemsstaterne og de enkelte lokale embedsmænd.

([4]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/32/EU af 26. juni 2013 om fælles procedurer for tildeling og fratagelse af international beskyttelse (omarbejdning) (EUT L 180 af 29.6.2013, s. 60).

([5]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2011/95/EU af 13. december 2011 om fastsættelse af standarder for anerkendelse af tredjelandsstatsborgere eller statsløse som personer med international beskyttelse, for en ensartet status for flygtninge eller for personer, der er berettiget til subsidiær beskyttelse, og for indholdet af en sådan beskyttelse (omarbejdning) (EUT L 337 af 20.12.2011, s. 9).

([6]) EUAA december 2022.

4.8. Fastlæggelse af en EU-dækkende **anerkendelsesprocent** på **20 %** som kriterium for at anvende den fremskyndede procedure og grænseproceduren er helt vilkårlig og understøttes ikke af nogen videnskabelig dokumentation.

4.9. Når en person kommer fra et oprindelses- eller transitland, der betragtes som sikkert, har de administrative myndigheder, der i første instans behandler asylansøgningen, mulighed for at **give afslag på ansøgningen uden en realitetsbehandling**.

4.10. Hele processen, herunder muligheden for at indbringe den administrative myndigheds afslag for en domstol, foregår efter en **fremskyndet procedure**, som **indskrænker retten til forsvar** for ansøgere om international beskyttelse fra et sikkert land.

Bruxelles, den 23. oktober 2025.

Séamus BOLAND

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg